

Lidé nemusejí na ulici mrznout. Jak pomoci lidem bez domova?

27.1.2025 - Jan Oulík | Charita ČR

V zimních měsících hledá více lidí bez domova pomoc v denních centrech, noclehárnách a azylových domech. Pro mnohé z nich je to vůbec poprvé, kdy se dostanou do kontaktu se sociálními službami.

Vysoké nájemné a nízké příjmy často znemožňují lidem získat vlastní bydlení, ani s podporou sociálních dávek. Charita Česká republika lidem bez domova nabízí pomoc, která během zimních měsíců udržuje jejich naději na zlepšení životní situace a pomáhá jim najít cestu k dlouhodobé změně, i když současné podmínky na trhu s bydlením představují velkou výzvu.

Po celé České republice funguje rozsáhlá síť charitních zařízení, která poskytují pomoc lidem bez domova, zvláště v zimních měsících, kdy mrazivé teploty představují smrtelné riziko.

Charita Česká republika provozuje **20 azylových domů pro muže a ženy bez domova a 34 azylových domů pro rodiče s dětmi v nouzi**, které v roce 2023 poskytly zázemí a pomoc s návratem do běžného života **1 255 jednotlivcům a 13 098 rodičům s dětmi**. Kromě toho mohou lidé bez domova využít **31 nízkoprahových denních center**, která nabízejí základní zázemí a možnost najíst se a umýt. V roce 2023 zaznamenala tato centra **193 218 návštěv**. Jednorázovou pomoc v podobě přespání poskytuje rovněž **21 charitních nocleháren**, které jsou připraveny se postarat a nenechat nikoho napospas zimě.

V nízkoprahových denních centrech a azylových domech se zaměřují na dlouhodobou práci s lidmi bez domova. Na pomoc, která vede k postupnému řešení příčin jejich tíživé situace. Klíčovými oblastmi podpory jsou například pomoc s **vyřizováním chybějících dokladů, řešení dluhové zátěže** či **poskytování odborného sociálního poradenství**. Kromě toho podporuje návrat do běžného života – pomáhá **najít ubytování, zaměstnání** a nabízí možnosti pro **zvýšení kvalifikace** i lepší **uplatnění na pracovním trhu**. Azylové domy navíc nabízejí možnost **dlouhodobého ubytování**.

Noclehárny jsou na příchod mrazů připraveny a v zimních měsících zpravidla rozšiřují svou kapacitu. Potřební lidé v nich **najdou zázemí: nejen teplý pokrm a nocleh, ale také možnost umýt se a odpočinout si od náročného života na ulici**.

Za každou noc, kterou stráví klient v noclehárně, ovšem musí zaplatit, jak stanovuje prováděcí vyhláška č. 505/2006 Sb. k zákonu o sociálních službách. Bez stálého příjmu je pro lidi bez domova obtížné sehnat peníze, jelikož dluhová zátěž a absence trvalé adresy jim může značně ztěžovat přístup k práci. Noční mrazy pak zoufalé lidi zahánějí tam, kde se mohou trochu zahřát. Často je tak můžeme vidět klímbající v tramvajích nebo schoulené v čekárnách.

Je důležité si uvědomit, že jim nezbyvá mnoho jiných způsobů, jak se před mrazem ochránit. Nebo o dalších možnostech často ani nevědí, jako to bývá v případě tzv. „**teplé židle**“. Jedná se o vytápěné místnosti, kde jsou k dispozici teplé nápoje, teplé oblečení a hygienické zázemí. Tuto variantu nabízí například Charita Beroun, Charita Kralupy nad Vltavou či Arcidiecézní charita Praha.

Pro ty, kdo z různých důvodů nemohou nebo nechtějí využít nabízené služby, Charita zajišťuje terénní týmy. Ty pravidelně vyrážejí do ulic, aby lidem bez domova poskytly **základní pomoc**.

Nabízejí jim **teplé oblečení, jídlo, deky nebo termofólie**, které udržují tělesné teplo. Zároveň je **informují o dostupných možnostech pomoci**.

Charita Česká republika prosazuje **systematické změny v legislativě a strategických opatřeních**, které by řešily příčiny bezdomovectví, včetně přístupu k dostupnému bydlení a prevenci ztráty domova.'

<https://www.charita.cz/kdo-jsme/pro-media/tiskove-zpravy/lide-nemuseji-na-ulici-mrznout-vime-jak-ji-m-pomoci-charitni-navod-pro-kazdeho>